Lietas Nr. C31293915

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

2015. gada 4. augustā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese L. Leja rakstveida procesā Baložu ielā 14, Rīgā, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2015. gada 21. maijā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna /pers. C/ uzturam.

Prasībā norādīts, ka Prasītājai ar Atbildētāju kopdzīves laikā piedzimis bērns /pers. C/. Laulība starp Prasītāju un Atbildētāju likumā noteiktā kārtībā nav reģistrēta. Kopš bērna dzimšanas brīža Atbildētājs bērna uzturēšanā nepiedalās. Bērns atrodas pilnīgā Prasītājas apgādībā. Tāpat Prasītāja norāda, ka šobrīd nestrādā, jo atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā. Prasītājas vidējie mēneša ienākumi ir 222,13 EUR mēnesī, un ar šiem naudas līdzekļiem ir nepietiekami bērna uzturam, līdz ar to palīdzību sniedz Prasītājas vecāki.

Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179., 178.[1],179. pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

[2] Līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību tiesai nav iesniedzis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] panta otro daļu, paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

[3] Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots.

**Motīvu daļa**

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[4.1] No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības Nr. /numurs/ kopijas redzams, ka 2014. gada 3. maijā dzimis /pers. C/, kura vecāki ir Prasītāja un Atbildētājs.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem, kā to nosaka Civillikuma 179. panta otrā daļa. Atbilstoši Civillikuma 177. panta pirmajai daļai, līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 177. panta ceturtā daļa noteic, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās

attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

No prasības pieteikuma norādītajiem faktiem un pēc Vienotās migrācijas informācijas sistēmas datu bāzes redzams, ka bērns dzīvo pie Prasītājas.

Līdz ar to, ņemot vērā Civillikuma 179. pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka Atbildētāja pienākums ir maksāt Prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam.

[4.2] Tiesa norāda, ka Civillikuma 179. panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 37) noteic minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. un 9. punktu minimālā mēneša darba alga ar 2015. gada 1. janvāri noteikta 360,00 EUR apmērā. Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam 90,00 EUR mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma - 108,00 EUR mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu bērns /pers. C/ sasniedzis 1 gada vecumu.

Ņemot vērā to, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus MK Noteikumu Nr. 37 noteiktajā apmērā, kuru katram vecākam ir pienākums nodrošināt neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa, tiesa atzīst, ka Prasītājas prasībā norādīto uzturlīdzekļu apmērs nav pārvērtējams, kā arī nav vērtējams pušu mantiskais stāvoklis, un no Atbildētāja Prasītājas labā piedzenami līdzekļi bērna uzturam 90,00 EUR mēnesī, un no septiņu gadu vecuma – 108,00 EUR mēnesī līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

[4.3] Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556*).

Nosakot uzturlīdzekļu piedziņas periodu, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi ar šo spriedumu noteiktajā apmērā bērniem piedzenami, sākot no prasības celšanas dienas – 2015. gada 21. maija līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

[5] Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 42. pantam no Atbildētāja par labu valstij ir piedzenami tiesas izdevumi, kas aprēķināmi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punktu un 35. panta pirmās daļas 3. punktu, kas noteic, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Prasības summa ir 1080,00 EUR. Līdz ar ko saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunktu par prasību maksājama valsts nodeva ir 162,00 EUR (15 % no 1080,00 EUR), kas piedzenama no Atbildētāja valsts ienākumos.

Atbilstoši lietā esošai uzziņai ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopējais apmērs ir 5,58 EUR, kas nav samaksāti un kas piedzenami no Atbildētāja valsts ienākumos.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma $204.^{1}$ pantu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 92.-97., 189.-193., 195. pantu, $204.^{1}$, $250.^{25}$ un $250.^{27}$ pantu, tiesa

**nosprieda**

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam par laika posmu no 2015. gada 21. maija līdz septiņu gadu vecumam 90,00 EUR (deviņdesmit *euro*) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, septiņu gadu vecuma 108,00 EUR (viens simts astoņi *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Naudas līdzekļi maksājami uz /pers. A/ AS "Swedbank" kontu /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 162,00 EUR (viens simts sešdesmit divi *euro*), samaksu veicot Valsts kasei, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķī norādot: valsts nodeva civillietā Nr. C31293915.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,58 EUR (pieci *euro* 58 centi), samaksu veicot Tiesu administrācijai, NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: 21499, norādot datus personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese (*personiskais paraksts*) L. Leja